TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2016. gada 27. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējums — Direktīva 2001/42/EK — 2. panta a) punkts un 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts — Jēdziens "plāni un programmas" — Regulatīvā dokumentā paredzēti nosacījumi attiecībā uz vēja ģeneratoru uzstādīšanu — Noteikumi tostarp par drošības, pārbaužu, atjaunošanas un nodrošinājuma pasākumiem, kā arī skaņas līmeņa normas, kas ir noteiktas, ievērojot teritoriju izmantošanu

Lieta C-290/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 2. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 15. jūnijā, tiesvedībā

***Patrice D'Oultremont* u.c.**

pret

***Région wallonne* ,**

piedaloties

Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL (EDORA).

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilesičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Toadere [*C. Toader*] (referente) un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 7. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza

— *P. D'Oultremont* u.c. vārdā – *J. Sambon*, *avocat*,

— *Fédération de l'énergie d'origine renouvelable un alternative ASBL* (*EDORA*) vārdā – *J. Sohier*, *S. Rodrigues*, *L. Levi*, *A. Blot* un *M. Chomé*, *avocats*,

* Tiesvedības valoda – franču.

— Beļģijas valdības vārdā – *J. Van Holm* un *M. Jacobs*, kā arī *S. Vanrie*, pārstāvji, kuriem palīdz *P. Moërynck*, *avocat*,

— Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *J. Traband*, pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman* un *B. Koopman*, kā arī *J. Langer*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *O. Beynet* un *C. Hermes*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2016. gada 14. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvas 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 2001, L 197, 30. lpp.) 2. panta a) punktu un 3. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā, kurā *Patrice D'Oultremont* u.c. vēršas pret Valonijas reģionu saistībā ar Valonijas valdības 2014. gada 13. februāra Lēmuma par nozaru nosacījumiem attiecībā uz vēja ģeneratoru parkiem, kuru kopējā jauda ir lielāka vai vienāda ar 0,5 MW, ar kuru grozījumi ir izdarīti Valonijas valdības 2002. gada 4. jūlija Lēmumā par procedūru un dažādiem īstenošanas pasākumiem, kas ir piemērojami 1999. gada 11. marta Dekrētam attiecībā uz vides atļauju, un ar kuru grozījumi ir izdarīti Valonijas valdības 2002. gada 4. jūlija Lēmumā par projektu, kuriem ir piemērojama ietekmes pārbaude, un klasificēto iekārtu un darbību saraksta apstiprināšanu (2014. gada 7. marta *Moniteur belge*, 20263. lpp.; turpmāk tekstā – "2014. gada 13. februāra lēmums") spēkā esamību.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā

3 Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā, kas tika parakstīta Espo (Somija) 1991. gadā 26. februārī (turpmāk tekstā – "Espo konvencija"), Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta 1997. gada 24. jūnijā un stājās spēkā šī paša gada 10. septembrī.

4 Espo konvencijas 2. panta 7. punktā ir noteikts:

"Ietekmes uz vidi novērtējums saskaņā ar šīs konvencijas prasībām jāpiemēro vismaz paredzētās darbības projekta līmenī. Ciktāl tas iespējams, dalībvalstīm jācenšas attiecināt ietekmes uz vidi novērtējuma principus uz politiku, plāniem un programmām."

Espo konvencijas Protokols par stratēģisko vides novērtējumu

5 2003. gada 21. maijā Kijevā (Ukraina) Komisija Eiropas Kopienas vārdā parakstīja Protokolu par stratēģisko vides novērtējumu (turpmāk tekstā – "Kijevas protokols"). Šis protokols tika apstiprināts ar Padomes 2008. gada 20. oktobra Lēmumu 2008/871/EK (OV 2008, L 308, 33. lpp.).

6 Kijevas protokola 13. panta 1. punktā ir noteikts:

"Katra Puse cenšas nodrošināt, ka vides un arī veselības apsvērumi ir ņemti vērā un integrēti, ciktāl tas ir iespējams, tādu politikas un normatīvo aktu projektu sagatavošanā, kuriem varētu būt būtiska ietekme uz vidi un arī uz veselību."

Orhūsas konvencija

7 Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, kas Eiropas Kopienas vārdā tika apstiprināta ar Padomes 2005. gada 17. februāra Lēmumu 2005/370/EK (OV 2005, L 124, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Orhūsas konvencija"), tāpat ir aplūkots ietekmes uz vidi novērtējums.

8 Šīs konvencijas 6. pantā ir paredzēts regulējums par sabiedrības dalību, piešķirot atļauju attiecībā uz darbībām. Tās 7. un 8. pantā ir runa par šo dalību saistībā attiecīgi ar plāniem, programmām, politikām un regulējošiem noteikumiem, kā arī citām vispārpiemērojamām tiesiski saistošām normām.

Savienības tiesības

9 Atbilstoši Direktīvas 2001/42 preambulas 4. apsvērumam:

"Vides novērtējums ir svarīgs līdzeklis ekoloģisko apsvērumu integrācijai, sagatavojot un pieņemot tādus plānus un programmas, kam var būt būtiska ietekme uz vidi dalībvalstīs, jo tādējādi tiek nodrošināts, ka šādu plānu un programmu īstenošanas ietekmi ņem vērā to sagatavošanas posmā un pirms to pieņemšanas."

10 Šīs direktīvas 1. pantā "Mērķi" ir paredzēts:

"Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni un veicināt noturīgu attīstību, sekmējot ekoloģisko apsvērumu integrēšanu plānu un programmu sagatavošanas un pieņemšanas procesā, nodrošinot, lai saskaņā ar šo direktīvu veiktu vides novērtējumu tādiem plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi."

11 Minētās direktīvas 2. pants ir izteikts šādā redakcijā:

"Šajā direktīvā:

a) "plāni un programmas" ir plāni un programmas, tostarp ar Eiropas [Savienības] līdzfinansējumu, kā arī visi plānu un programmu grozījumi:

   — kurus sagatavo un/vai pieņem valsts, reģionālā vai vietējā līmenī, vai arī tādi, ko pieņemšanai likumdošanas kārtībā parlamentā vai valdībā sagatavo iestāde, un

   — kas prasīti saskaņā ar normatīviem vai administratīviem aktiem;

b) "vides novērtējums" nozīmē vides pārskata sagatavošanu, apspriešanu, vides pārskata un apspriešanas rezultātu izmantošanu lēmumu pieņemšanai un informācijas sniegšanu par pieņemto lēmumu saskaņā ar 4. līdz 9. pantu;

[..]."

12 Šīs direktīvas 3. pantā "Piemērošanas joma" ir paredzēts:

"1. Vides novērtējumu saskaņā ar 4. līdz 9. pantu veic 2. līdz 4. punktā minētajiem plāniem un programmām, kam var būtiska ietekme uz vidi.

2. Saskaņā ar 3. punktu vides novērtējumu veic visiem plāniem un programmām:

a) kas sagatavoti lauksaimniecībā, mežsaimniecībā, zvejniecībā, enerģētikā, rūpniecībā, transportā, atkritumu apsaimniekošanā, ūdens resursu apsaimniekošanā, telekomunikāciju un tūrisma nozarē, pilsētas un lauku plānošanā vai zemes lietošanā un kuros noteikti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas uzskaitīti [Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvas 2011/92/ES par dažu sabiedrisku un privātu projektu ietekmes uz vidi novērtējumu (OV 2012, L 26, 1. lpp.), ar ko kopš 2012. gada 17. februāra ir atcelta un aizstāta Direktīva 85/337], I un II pielikumā [..]; vai

[..]

3. Šā panta 2. punktā minētajiem plāniem un programmām, kurās noteikta nelielu teritoriju izmantošana vietējā līmenī, vai arī 2. punktā minēto plānu un programmu nelieliem grozījumiem ietekmes uz vidi novērtējums vajadzīgs tikai tad, ja dalībvalstis konstatē, ka tie var būtiski ietekmēt vidi.

4. Dalībvalstis nosaka, vai citi, 2. punktā neminēti plāni un programmas, kuros noteikti pamatprincipi to projektu turpmākās attīstības saskaņošanai, var būtiski ietekmēt vidi.

[..]"

Beļģijas tiesības

13 Piemērojot *loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles* [1980. gada 8. augusta Speciālā Institucionālās reformas likuma] (1980. gada 15. augusta *Moniteur belge*, 9434. lpp.) 6. panta 1. punkta II daļu, vides aizsardzības jomā kompetence ir vienīgi reģioniem.

14 Direktīva 2001/42 Valonijas reģiona tiesībās tika daļēji transponēta ar *code de l'environnement* [Vides aizsardzības kodeksa] (2004. gada 9. jūlija *Moniteur belge*, 54654. lpp.) I grāmatas D.52. un nākamajiem pantiem, kā tas izriet no šī kodeksa D.51/1. panta.

15 Minētā kodeksa I grāmatas D.6. panta 13. punktā "plāni un programmas" ir definēti kā "lēmumi, izņemot tos, kas ir minēti [*code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme, du patrimoine et de l'énergie* [Valonijas teritoriālās attīstības, pilsētplānošanas, kultūras mantojuma un enerģētikas kodeksā] (1984. gada 19. maija *Moniteur belge*, 6939. lpp., un labojums – 1984. gada 25. maija *Moniteur belge*, 7636. lpp.)], kā arī to grozījumi, kuru priekšmets ir noteikt vai nu pasākumu vai darbību virknes kārtību, lai sasniegtu vienu vai vairākus specifiskus mērķus saistībā ar vides kvalitāti, vai nu vienas vai vairāku teritoriālu vienību vai kādas vietas aizsardzības mērķi vai kārtību, tostarp, lai definētu pamatprincipus, kuru ievērošanas gadījumā var tikt atļauta konkrēto darbību īstenošana, un:

a. kurus ir izstrādājusi un/vai pieņēmusi reģiona vai vietēja līmeņa iestāde vai kurus iestāde ir izstrādājusi ar mērķi, lai tos pieņemtu Valonijas parlaments vai valdība;

b. kuri paredzēti saskaņā ar dekrētu, normatīvajām un administratīvajām normām;

Ar šo dekrētu paredzētie plāni un programmas ietver arī tos plānus un programmas, kurus līdzfinansē Eiropas [Savienība]."

16 Saskaņā ar *décret du gouvernement wallon du 11 mars 1999 relatif au permis d'environnement* [Valonijas valdības 1999. gada 11. marta Dekrēta attiecībā uz vides atļauju] (1999. gada 8. jūnija *Moniteur belge*, 21114. lpp., un labojums, 1999. gada 22. decembra *Moniteur belge*, 48280. lpp.; turpmāk tekstā – "1999. gada 11. marta dekrēts") 2. pantu šis dekrēts ir vērsts uz to, lai, "piemērojot integrētu pieeju piesārņojuma novēršanai un samazināšanai, nodrošinātu cilvēka vai vides aizsardzību pret briesmām, kaitīgumu un neērtībām, ko uzņēmums var izraisīt tieši vai netieši ekspluatācijas laikā vai pēc tās".

17 Šī dekrēta 4. pantā ir noteikts:

"Valdība nosaka vispārējus, nozaru vai integrētus nosacījumus, lai sasniegtu 2. pantā paredzētos mērķus. Tiem ir reglamentējošs spēks.

[..]

Šie nosacījumi tostarp var attiekties uz:

[..]

3° informāciju, kas regulāri tiek sniegta Valdības noteiktajām iestādēm un kas attiecas uz:
   a. uzņēmuma emisijām;
   b. pasākumiem kaitīgas ietekmes uz vidi ierobežošanai;

[..]."

18 Minētā dekrēta 5. pantā ir noteikts:

"1. punkts. Vispārējie nosacījumi ir piemērojami attiecībā uz visām iekārtām un darbībām.

2. punkts. Nozaru nosacījumi ir piemērojami attiecībā uz iekārtām un darbībām ekonomikas, teritoriālās plānošanas vai citā nozarē, kurā rodas vai var rasties īpašs risks.

[..]"

19 Saskaņā ar 2014. gada 13. februāra lēmuma 1. pantu:

"Šie nozaru nosacījumi ir piemērojami attiecībā uz vēja ģeneratoru parkiem, kuru kopējā jauda ir vienāda vai lielāka par 0,5 MW, kas ir paredzēti [*arrêté du 4 juillet 2002 fixant les conditions générales d'exploitation des établissements visés par le décret du 11 mars 1999* [2002. gada 4. jūlija Lēmuma, ar ko nosaka 1999. gada 11. marta lēmumā paredzēto iekārtu vispārīgus ekspluatācijas nosacījumus,] (2002. gada 21. septembra *Moniteur belge*, 20264. lpp.; un labojums – 2002. gada 1. oktobra *Moniteur belge*, 44152. lpp.)] I pielikuma 40.10.01.04.02. un 40.10.01.04.03. sadaļā."

20 Saskaņā ar 2014. gada 13. februāra lēmuma 5. pantu, kas ir iekļauts tā III sadaļā "Ekspluatācija":

"Nakts laikā neviena apgaismojuma ierīce nedrīkst būt ieslēgta nedz vēja ģeneratora pamatnē, nedz arī tā apkārtnē, izņemot apgaismojumu remontdarbu vajadzībām."

21 Šī lēmuma 9. pants, kas ir iekļauts tajā pašā III sadaļā, ir izteikts šādā redakcijā:

"Parkā, bet ārpus vēja ģeneratoriem magnētiskais lauks, kas ir saistīts ar to darbību un kas ir izmērīts 1,5 metru augstumā no augsnes, nedrīkst pārsniegt 100 mikroteslu ierobežojošo vērtību."

22 10. pantā, kas arī ir iekļauts šī paša lēmuma III sadaļā, ir noteikts:

"1. punkts. Stroboskopisko ēnu ietekme, ko rada vēja ģeneratoru darbība, ir ierobežota ar 30 stundām gadā un 30 minūtēm dienā attiecībā uz ikvienu dzīvojamo ēku, kas ir uzcelta vai kuras celtniecība ir pienācīgi atļauta ar pilsētas attīstības atļauju un kurai šī ietekme ir piemērojama. Šo ietekmi aprēķina, piemērojot "visneizdevīgākā gadījuma" pieeju, ko raksturo šādi parametri:

1. saule spīd no rīta līdz vakaram (pastāvīgi skaidras debesis);

2. vēja ģeneratori darbojas nepārtraukti (vēja ātrums vienmēr nodrošina vēja ģeneratoru darbību un tie ir pieejami pilnā apmērā);

3. vēja ģeneratoru rotors ir vienmēr orientēts perpendikulāri saules stariem.

Ekspluatētājs izmanto visus pieejamos līdzekļus, kas ļauj samazināt ēnas iespaidu, lai ievērotu šos ierobežojumus.

2. punkts. Šie ierobežojumi nav piemērojami, ja ar iekārtas darbību radītā ēna neietekmē dzīvojamajā ēkā esošus iedzīvotājus. Šajā gadījumā ekspluatētājs, izmantojot visas tiesiskās iespējas, par to sniedz pierādījumus."

23 2014. gada 13. februāra lēmuma V sadaļas "Troksnis" 1. nodaļā "Skaņas līmeņa normas" ir ietverts tostarp 20. pants, kurā ir definētas vēja ģeneratoru parka skaņas emisiju līmeņu robežas, un 21. pants, kurā ir noteiktas robežvērtības tostarp atkarībā no "plānošanas" teritorijām, tas ir, ģeogrāfiskām platībām, ko atkarībā no to izmantošanas atbilstoši plānam nosaka kompetentās iestādes (apdzīvotās vietas, lauksaimniecības teritorijas, ekonomiskās darbības teritorijas un citas).

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

24 2013. gada 21. februārī Valonijas valdība pieņēma "pamatprincipus", kas vēlāk tika grozīti šī paša gada jūlija mēnesī, kuri nosaka ieteikumus vēja ģeneratoru uzstādīšanai Valonijas reģionā. Šo dokumentu papildina kartogrāfisks dokuments, kura mērķis ir definēt vēja ģeneratoru programmas Valonijas reģionā "līdz 2020. gadam" plānošanas noteikumus un kura nosaukums ir "atsauces karte". Par šo karti tika sagatavots ziņojums par ietekmi uz vidi.

25 Laikposmā no 2013. gada 16. septembra līdz 30. oktobrim visās Valonijas pašvaldībās tika organizēta sabiedriskā apspriešana. Starp dokumentiem, kas šīs apspriešanas gaitā tika nodoti sabiedrības rīcībā, tostarp bija šī sprieduma iepriekšējā punktā minētie dokumenti, tas ir, pamatprincipi, atsauces karte un ziņojums par ietekmi uz vidi.

26 Tomēr ne pamatprincipi, ne atsauces karte netika pieņemti galīgi.

27 Pa šo laiku Valonijas valdība pieņēma 2014. gada 13. februāra lēmumu.

28 2014. gada 6. maijā *P. D'Oultremont* u.c. iesniedzējtiesā – *Conseil d'État* [Valsts padomē] (Beļģija) – cēla prasību atcelt šo lēmumu. Lai pamatotu savu prasības pieteikumu, *P. D'Oultremont* u.c. norāda tostarp šī lēmuma neatbilstību Direktīvas 2001/42 noteikumiem, jo Valonijas reģions esot pieņēmis minēto lēmumu, lai gan attiecībā uz tā noteikumiem neesot tikusi veikta ne ietekmes novērtējuma procedūra, ne sabiedrības dalības procedūra.

29 Valonijas reģions un lietas dalībniece, kas ir iestājusies pamatlietā, *Fédération de l'énergie d'origine renouvelable et alternative ASBL* (*EDORA*) uzskata savukārt, ka minētajam lēmumam neesot piemērojams jēdziens "plāns un programma" šīs direktīvas izpratnē.

30 Iesniedzējtiesa norāda, ka, neraugoties uz Tiesas 2010. gada 17. jūnija spriedumā *Terre wallonne* un *Inter-Environnement Wallonie* (C-105/09 un C-110/09, EU:C:2010:355) sniegtajiem precizējumiem, atbilde uz jautājumu, vai 2014. gada 13. februāra lēmuma noteikumi veido "plānus un programmas", neesot acīmredzami skaidra.

31 Šī tiesa uzskata, ka īpašu grūtību radot apstāklis, ka minētā lēmuma noteikumi ir nodalīti no pamatprincipiem un vēja ģeneratoru uzstādīšanas vietu kartogrāfijas, kas ir minēta šī sprieduma 24. punktā, un ka šis apstāklis vismaz daļēji atņem minētajiem noteikumiem programmas saturu attiecībā uz vēja enerģijas ražošanas regulējumu.

32 Aplūkojot no šī skatpunkta, 2014. gada 13. februāra lēmumā neesot paredzēts "pilns regulējums" – saskaņotu pasākumu kopums, kas regulē vēja ģeneratoru parku izmantošanu, lai aizsargātu vidi. Tomēr iesniedzējtiesa uzskata, ka tas negroza to, ka minētā lēmuma normu attiecībā tostarp uz troksni un stroboskopisko ēnu ietekmi, ko rada vēja ģeneratoru darbība, ņemšana vērā, izsniedzot atļaujas, obligāti izraisa vēja ģeneratoru uzstādīšanas vietas noteikšanu attiecībā pret apdzīvotu vietu.

33 Ja izmantot reģionālā likumdevēja Vides aizsardzības kodeksa I grāmatas D.6. panta 13. punktā paredzēto jēdziena "plāni un programmas" definīciju, nozaru nosacījumi no brīža, kad tie ir nodalīti no pamatprincipiem un kartogrāfijas, kurā ir aprakstītas vislabākās vietas vēja ģeneratoru uzstādīšanai, atbilstoši minētās tiesas viedoklim paši par sevi vairs neesot uzskatāmi par "procesiem, lai pakāpeniski un noteiktā kārtībā īstenotu līdzekļus, lai sasniegtu vienu vai vairākus specifiskus mērķus saistībā ar vides kvalitāti".

34 Iesniedzējtiesa turklāt precizē, ka 2014. gada 13. februāra lēmumā paredzētie nozaru nosacījumi turklāt nenosakot vienas vai vairāku teritoriju vai vietas mērķi vai aizsardzības režīmu. Tie attiecoties uz visiem vēja ģeneratoru parkiem, lai kāda arī būtu izvēlētā vieta, izņemot vienīgi trokšņa normu modulāciju atkarībā no sektora plāna zonu sadalījuma.

35 Šī tiesa uzskata, ka no Direktīvas 2001/42 I un II pielikuma, aplūkojot kopsakarā ar 2010. gada 17. jūnija sprieduma *Terre wallonne* un *Inter-Environnement Wallonie* (C-105/09 un C-110/09, EU:C:2010:355) 47. punktu, izrietot, ka plāns vai programma obligāti attiecas uz ģeogrāfiski norobežotu teritoriju, tādu kā, piemēram, "jūtīgās zonas, kas identificētas saistībā ar slāpekļa ilgtermiņa apsaimniekošanu lauksaimniecībā" Padomes 1991. gada 12. decembra Direktīvas 91/676/EEK attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti (OV L 375, 1. lpp.), par kuru it īpaši bija runa šajā spriedumā, izpratnē.

36 Šajos apstākļos *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas [2001/42] par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu 2. panta a) punkts un 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka par "plānu un programmu" šo tiesību normu izpratnē ir jākvalificē reglamentējošs dokuments, kurā ir ietvertas dažādas normas attiecībā uz vēja ģeneratoru uzstādīšanu, ieskaitot drošības, pārbaužu, atjaunošanas un nodrošinājuma pasākumus, kā arī trokšņu standarti, kas definēti attiecībā uz konkrētām plānošanas teritorijām, kuras ir tiesību normas, kas nosaka kārtību administratīvo atļauju izsniegšanai, ar kurām projekta attīstītājam piešķir tiesības izvietot un ekspluatēt iekārtas, kas pilnībā pakļautas ietekmes uz vidi novērtējumam saskaņā ar valsts tiesībām?"

Par prejudiciālo jautājumu

37 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2001/42 2. panta a) punkts un 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādam reglamentējošam dokumentam kā tas, kas tiek aplūkots pamatlietā, kurā ir ietvertas dažādas normas attiecībā uz vēja ģeneratoru uzstādīšanu, kuras ir jāievēro saistībā ar administratīvo atļauju izsniegšanu šādu iekārtu izvietošanai un ekspluatācijai, ir piemērojams jēdziens "plāni un programmas" šīs direktīvas izpratnē.

38 Vispirms ir jāatgādina, ka no Direktīvas 2001/42 preambulas 4. apsvēruma izriet, ka vides novērtējums ir svarīgs līdzeklis ekoloģisko apsvērumu integrācijai, sagatavojot un pieņemot noteiktus plānus un programmas.

39 Turpinot, kā ģenerāladvokāte ir norādījusi savu secinājumu 34. punktā, jēdziena "plāni un programmas" norobežošana, nošķirot to no citiem pasākumiem, kas neietilpst Direktīvas 2001/42 materiālajā piemērošanas jomā, ir jāveic, ņemot vērā tās 1. pantā paredzēto būtisko mērķi, proti, ka plāniem un programmām, kam var būt būtiska ietekme uz vidi, tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 28. februāris, *Inter-Environnement Wallonie* un *Terre wallonne*, C-41/11, EU:C:2012:103, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

40 Tādējādi, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni, noteikumi, kuros ir noteikta šīs direktīvas piemērošanas joma, tostarp tie, kuros ir izklāstītas direktīvā paredzēto aktu definīcijas, ir jāinterpretē plaši (šajā ziņā skat. spriedumus, 2012. gada 22. marts, *Inter-Environnement Bruxelles* u.c., C-567/10, EU:C:2012:159, 37. punkts, kā arī 2015. gada 10. septembris, *Dimos Kropias Attikis*, C-473/14, EU:C:2015:582, 50. punkts).

41 Runājot par Direktīvas 2001/42 2. panta a) punktu, šajā tiesību normā paredzētā jēdziena "plāni un programmas" definīcija nosaka kumulatīvu nosacījumu, ka tiem, pirmkārt, ir jābūt izstrādātiem un/vai pieņemtiem no iestādes valsts, reģionālā vai vietējā līmenī puses vai tiem ir jābūt iestādes sagatavotiem pieņemšanai likumdošanas kārtībā parlamentā vai valdībā un, otrkārt, tiem ir jābūt prasītiem saskaņā ar normatīviem vai administratīviem aktiem.

42 No iesniedzējtiesas konstatējumiem izriet, ka 2014. gada 13. februāra lēmumu ir izstrādājusi un pieņēmusi reģionāla iestāde, kas šajā gadījumā ir Valonijas valdība, un ka šis lēmums tiek prasīts ar 1999. gada 11. marta dekrēta noteikumiem.

43 Direktīvas 2001/42 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā savukārt ir paredzēts, ka, neskarot šī panta 3. punktu, vides novērtējumu veic visiem plāniem un programmām, kuri ir sagatavoti tostarp enerģētikas nozarē un kuros ir noteikti pamatprincipi turpmākās attīstības saskaņošanai projektiem, kas ir uzskaitīti Direktīvas 2011/92 I un II pielikumā.

44 Tāpat nav strīda par to, ka 2014. gada 13. februāra lēmums attiecas uz enerģētikas nozari un ka tas palīdz noteikt pamatprincipus, lai Valonijas reģionā īstenotu vēja ģeneratoru parku projektus, kas ir daļa no Direktīvas 2011/92 II pielikumā minētajiem projektiem.

45 Runājot par jēdzienu "plāni un programmas", lai gan tiem, protams, ir jāattiecas uz noteiktu teritoriju, tad tomēr ne no Direktīvas 2001/42 2. panta a) punkta, ne no šīs direktīvas 3. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējuma neizriet, ka minēto plānu vai programmu priekšmetam ir jābūt konkrētas teritorijas uzlabošanai. No minēto tiesību normu formulējuma izriet, ka tie plašāk ir vērsti uz teritoriju vai apgabalu uzlabošanu vispārīgi.

46 Saskaņā ar iesniedzējtiesas konstatējumiem 2014. gada 13. februāra lēmums attiecas uz visa Valonijas reģiona teritoriju un tajā paredzētās robežvērtības trokšņa jomā ir cieši saistītas ar minēto teritoriju, jo šīs robežvērtības ir noteiktas atkarībā no dažādiem konkrēto ģeogrāfisko teritoriju izmantošanas veidiem.

47 Attiecībā uz apstākli, ka 2014. gada 13. februāra lēmumā nav noteikts pietiekami pilnīgs pamatregulējums saistībā ar vēja enerģijas nozari, ir jāatgādina, ka Direktīvas 2001/42 2. panta a) punktā un 3. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto kritēriju pārbaude, lai noteiktu, vai minētais jēdziens ir piemērojams tādam lēmumam, kas tiek aplūkots pamatlietā, it īpaši ir jāveic, ņemot vērā šīs direktīvas mērķi, kurš, kā izriet no šī sprieduma 39. punkta, ir veikt ietekmes uz vidi novērtējumu lēmumiem, kam var būt būtiska ietekme uz vidi.

48 Turklāt, kā ģenerāladvokāte ir uzsvērusi savu secinājumu 55. punktā, ir jānovērš Direktīvā 2001/42 paredzēto saistību iespējamā apiešanas stratēģija, kura var izpausties kā pasākumu sadalīšana vairākos pasākumos, tādējādi samazinot šīs direktīvas lietderīgo iedarbību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 22. marts, *Inter-Environnement Bruxelles* u.c., C-567/10, EU:C:2012:159, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

49 Ņemot vērā šo mērķi, ir jānorāda, ka jēdziens "plāni un programmas" ir piemērojams ikvienam aktam, ar kuru, nosakot attiecīgajā nozarē piemērojamos noteikumus un kontroles mehānismus, ir definēts būtisks kritēriju un detalizētu darbību kopums, lai atļautu un īstenotu vienu vai vairākus projektus, kuriem var būt būtiska ietekme uz vidi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 11. decembris, *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* u.c., C-43/10, EU:C:2012:560, 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

50 Šajā lietā ir jāatgādina, ka 2014. gada 13. februāra lēmums attiecas it īpaši uz vēja ģeneratoru tehniskajiem standartiem, ekspluatācijas kārtību (tostarp stroboskopiskajām ēnām), negadījumu un ugunsgrēku novēršanu (tostarp vēja ģeneratora apstādināšanu), skaņas līmeņa normām, atjaunošanu, kā arī finanšu nodrošinājuma izveidošanu. Šādas normas ir pietiekami būtiskas, un tām ir pietiekami nozīmīga piemērošanas joma, lai noteiktu attiecīgajā nozarē piemērojamos nosacījumus, un izvēles, kas tostarp ir saistītas ar vidi, kuras ir paredzētas ar minēto normu palīdzību, ir domātas, lai noteiktu nosacījumus, ar kuriem konkrēti projekti par vēja ģeneratoru iekārtu uzstādīšanu un ekspluatāciju var tikt atļauti attiecībā uz nākotni.

51 Visbeidzot, pamatojoties uz Orhūsas konvenciju un Kijevas protokolu, Francijas valdība piedāvā nošķirt jēdzienu "plāni un programmas" no jēdziena "vispārīgs regulējums", kas attiecoties uz 2014. gada 13. februāra lēmumu, no kā izrietot, ka pēdējais minētais neietilpst Direktīvas 2001/42 piemērošanas jomā.

52 Šajā ziņā ir jāuzsver, pirmkārt, ka jau no šīs direktīvas 2. panta a) punkta pirmā ievilkuma, ko šajā ziņā apstiprina šī sprieduma 49. punktā minētā judikatūra, formulējuma izriet, ka jēdziens "plāni un programmas" var attiekties uz normatīviem aktiem, kas ir pieņemti likumdošanas vai administratīvā ceļā.

53 Otrkārt, kā ģenerāladvokāte ir norādījusi savu secinājumu 70. punktā, Direktīva 2001/42 atšķiras no Orhūsas konvencijas un Kijevas protokola, jo šajā direktīvā tieši nav ietvertas konkrētas normas saistībā ar politikām vai vispārējo regulējumu, atbilstoši kurām tās būtu nošķiramas no "plāniem un programmām".

54 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Direktīvas 2001/42 2. panta a) punkts un 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādam reglamentējošam dokumentam kā tas, kas tiek aplūkots pamatlietā, kurā ir ietvertas dažādas normas attiecībā uz vēja ģeneratoru uzstādīšanu, kuras ir jāievēro saistībā ar administratīvo atļauju izsniegšanu šādu iekārtu izvietošanai un ekspluatācijai, ir piemērojams jēdziens "plāni un programmas" šīs direktīvas izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

55 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 27. jūnija Direktīvas 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu 2. panta a) punkts un 3. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādam reglamentējošam dokumentam kā tas, kas tiek aplūkots pamatlietā, kurā ir ietvertas dažādas normas attiecībā uz vēja ģeneratoru uzstādīšanu, kuras ir jāievēro saistībā ar administratīvo atļauju izsniegšanu šādu iekārtu izvietošanai un ekspluatācijai, ir piemērojams jēdziens "plāni un programmas" šīs direktīvas izpratnē.

[Paraksti]